

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

701221

ODENSE ÅRSKURSUS

FOR LÆRERE

LÆSEÅRET 1955—56

VED

PAUL MADSEN

Almindelige oplysninger.

Odense Årskursus for Lærere oprettedes af lærerkredsene 32 og 32 C i 1934 under navnet Odense Lærerkursus. Kursus var da nærmest en organisering af den videreuddannelse, som odenselærerne hver for sig arbejdede på.

Under 8. november 1940 har undervisningsministeriet anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i fagene engelsk, tysk og fransk at give en undervisning svarende til den, der meddeles på Statens Lærerhøjskoles 1. årskursus i disse fag, således at der for kursister, der har gennemgået undervisningen på tilfredsstillende måde, udstedes vidnedsbyrd, der giver adgang til at søge optagelse på Danmarks Lærerhøjskoles 2. årskursus og fjernstudiekursus i nævnte fag. Rækken af disse statsanerkendte årskursus udvidedes 1944 med matematik, 1948 med dansk, svensk og fysik og 1951 med kemi.

Ministeriet har endvidere under 15. marts 1941 anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i faget sløjd at give en undervisning svarende til den, der meddeles på de anerkendte sløjdskolers begynderkursus.

Den 8. maj 1942 godkendte ministeriet, at der ved Odense Årskursus oprettedes et skoleøkkenkursus omfattende samme undervisningsstof og timetal som undervisningen på de seminarier, hvor skoleøkkekgering kan træde i stedet for specialelæsning.

I læseåret 1951—52 fik Odense Årskursus af undervisningsministeriets særklasseudvalg anerkendelse til at lade afholde såvel den teoretiske som den praktiske del af det for læseklasselærere anordnede kursus.

Endelig har ministeriet meddelt, at man fra 1. april 1953 vil være sindet at godkende årskursus i provinsen i håndarbejde, således at disse kan erstatte statens håndarbejdskursus i København.

Kursusbestyrelsen.

Bestyrelsen består af skoledirektør Axel Gregersen (formand), amtsskolekonsulent Viggo Land, overlærer, frk. Esther Larsen, Odense, lærer Erik Worre, Odense, skoleinspektør Marius Clausen, Tarup, førstelærer Kaj Hauge, Aarup, førstelærer Carl Madsen, Viby, lærerinde Kirsten Larsen, Kerteminde, og lærer Fredy Elniff, Odense. Førstelærer H. J. Hansen, Spedsbjerg, og overlærer frk. Esther Larsen, Odense, er revisorer.

Den daglige ledelse af kursus har bestyrelsen overdraget lærer Paul Madsen, Odense.

Betaling for undervisningen.

Kan tilskuddene fra stat, amt og kommune ikke dække alle driftsomkostninger, indbetaler kursisterne gennem månedlige bidrag, hvad der måtte mangle.

Indmeldelse og udmeldelse.

Almindeligvis er indmeldelse til et kursus bindende for hele semestret. Skriftlig udmeldelse kan dog ske i semestret, når særlige grunde taler derfor, men må ske med fuld måneds varsel.

Årets arbejde.

De fleste kursus i Odense har haft lokaler på Jernbanegades Skole; men et har dog haft til huse på Mulernes Legatskole, to på Set. Knuds Gymnasium, et på Katedralskolen og et på Munkebjergskolen. Der har endvidere været afholdt kursus i Assens, Bogense, Ejby og Middelfart. Disse kursus har haft lokaler i kommuneskolerne i de nævnte byer.

Lærere ved kursus.

Følgende lærere har i det forløbne år været knyttet til Odense Årskursus: Lektor Frederik Andersen (naturhistorie), skolepsykolog, cand. psych. M. Danielsen (psykologi), lektor Helge Gad (svensk), adjunkt H. Hedelykke Pedersen (historie), eksam. faglærer Aage Hansen (geografi), lektor Aage Grønkjær (fransk), lektor Johannes Loft (religion), lektor M. Møller Jørgensen (fysik), forstander, magister O. Müller (matematik), lektor Otto Nielsen (engelsk), lærer Poul Nielsen (gymnastik), seminarielærer Erik Nørgaard (tegning), adjunkt Kaj G. Rasmussen (tysk), adjunkt Holger Sørensen (dansk), overlærer Marie Thomassen (håndgerning), seminarielærer, cand mag. Henry Toft (engelsk) og adjunkt Jørgen Aarup (geografi).

Ved det af særklasseudvalget anerkendte læseklassekursus har skolepsykolog cand. psych. M. Danielsen, skolepsykolog, cand. psych. Else V. Jensen og konsulent for særundervisningen i Odense amt, cand. psych. Kr. Steinov samt en række af byens lærere og lærerinder virket som instruktører.

Kursisterne.

På 32 kursus er indmeldt 362 kursister, og der er uddelt 31 statsanerkendte årskursusbeviser samt 30 anerkendte beviser for læseklasselærere.

Undervisningsstoffet.

I de enkelte fag er gennemgået følgende:

Dansk I, Odense.

Adjunkt *Holger Sørensen*. 3 timer ugentlig.

Litteratur fra 1800—1900 med særlig vægt på de æstetiske forfatterskaber som Aarestrup, Chr. Winther, Søren Kierkegaard og Sofus Claussen.

Sprog: Sætningen og dens led, arter af grammatiske forbindelser, sætningsarter, ordstilling, ordklasserne, bøjning og syntaks.

Dansk II, Odense.

Lektor *H. Sejr Davidsen*. 3 timer ugentlig.

For tidsrummet 1900 til efterkrigstiden (Jakob Paludan, Tom Kristensen) er vægten i særdeleshed lagt på periodens hovedværker. Der er naturligvis suppleret med gennemgang af væsentlige prøver fra samme tidsrum. (Falkenstjerne).

Desuden er danske dialekter gennemgået i hovedtræk.

Dansk III, Odense.

Lektor *H. Sejr Davidsen*. 3 timer ugentlig.

Litteratur: Gennemgang af mellemkrigstidens og 40'ernes litteratur (roman, drama, lyrik, essays). Endvidere centrale prøver af det 19. århundredes litteratur til illustration af periodens åndelige strømninger.

Stilistik og sproghistorie.

Der er gjort opmærksom på fagets vigtigste håndbøger.

Svensk II, Odense.

Lektor *Helge Gad*. 2 timer ugentlig.

Houken og Sørensen: Svensk for mellemskolen.
Agerskov, Nørgaard og Roikjær: Svensk læsebog.
Olaf Holst: Svensson og Sørensen.

Engelsk I, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Th. Mogensen og G. Rosenmeier: A Modern English Omnibus (2nd edition).

F. Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen og

1. gymnasieklasse.
 Knud Herløv: Engelsk grammatik.
 1 stil hver uge.

Engelsk II, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Th. Mogensen og G. Rosenmeir: A Modern English Omnibus.
 F. Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen og 1. gymnasieklasse. Engelske stiløvelser for gymnasiets højere klasser.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker.
 Knud Herløv: Engelsk grammatik.
 1 stil hver uge.

Engelsk III a, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Monica Redlich: The Pattern of England.
 F. Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets højere klasser.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker. Engelsk fonetik ved Helweg Møller.
 Knud Herløv: Engelsk grammatik.
 1 stil hver uge.

Engelsk III b, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Som Engelsk III a.

Engelsk for viderekomne, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 2 timer ugentlig.

Coleridge: The Ancient Mariner.
 Pope: The Rape of the Lock.
 Dorothy Sayers: The Nine Tailors.
 Bredsdorff: From Beowulf to Kipling.
 Bredsdorff: From Bernard Shaw to T. S. Eliot.
 Otto Jespersen: Engelsk fonetik.
 Der er skrevet en stil ugentlig efter Knud Schibbye: Danske oversættelsestekster.

Fransk I, Odense.

Lektor *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig

Aage Grønkjær: Lærebog i fransk. (Ca. 15 stykker).

På grund af sygdom og svigtende interesse blandt kursisterne måtte arbejdet desværre indstilles efter nytår.

Tysk I, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.

Carl Gad: Tyske læsestykker for realklassen.

Ekstemporal efter: Tyske realeksamenopgaver II, oversættelser, v. Frederik Ingerslev og Dietrich Petersen.

Endvidere nogle lette folkeeventyr.

Moe: Deutsche Sprachlehre für die höhere Schule.

Gad og Moe: Tysk stiløvelse for gymnasiet.

1 stil om ugen efter: Tyske studentereksamenopgaver II, oversættelser, v. Dietrich Petersen.

Tysk II, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.

Siggtryggsson og Rossen: Deutsche Kultur- und Charakterbilder.

Schiller: Maria Stuart, v. Jørgen Henriksen.

Ekstemporaløvelser efter: Tyske studentereksamenopgaver II, oversættelser, v. Frederik Ingerslev og Dietrich Petersen.

Moe: Deutsche Sprachlehre für die höhere Schule.

Gad og Moe: Tysk stiløvelse for gymnasiet.

1 stil om ugen efter: Tyske studentereksamenopgaver II, oversættelser, v. Dietrich Petersen.

Tysk for begyndere, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 2 timer ugentlig.

Carl Gad: Tysk begynderbog.

Matematik I, Odense.

Forstander, mag. scient. *Oluf Müller*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Aritmetik og algebra I.

Plangeometri og trigonometri. (Kap. 1—7 incl.)

Der er regnet 6—8 opgaver ugentlig.

Matematik II, Odense.

Cand. mag. *fru Gertrud Gad*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Aritmetik og algebra II.
 Analytisk plangeometri. (Kap. 4 — bogen ud).
 Stereometri.
 Der er regnet 10—12 opgaver ugentlig.

Fysik II, Odense.

Lektor *M. Møller Jørgensen*. 3 timer ugentlig.

Efter manuskript af *M. Møller Jørgensen* er gennemgået: Mekanik til kinetisk energi, og efter manuskript af *M. Møller Jørgensen*, *Ole Larsen* og *Frits Nielsen* er gennemgået: Elektricitetslære I fra polarisation og bogen ud. Endvidere er gennemgået *Sundorph*: Lyslære for gymnasiet.

Ca. trediedelen af tiden er brugt til øvelser.

Metodisk fysik, Odense.

Lektor *M. Møller Jørgensen*. I alt 25 timer.

Dels ved demonstration og dels ved elevøvelser er den praktiske mellemskoles fysikpensum gennemgået.

Håndgerning II, Odense.

Overlærer *frk. Marie Thomassen*. 4 timer ugentlig.

Tilrettelægning og udførelse af mønstre og modeller for 6.—8. klasse.

Geografi, Odense.

Eks. faglærer *Aage Hansen*. 2 timer ugentlig.

Gennemgang af forskellige emner inden for den almindelige geografi.

Historie, Odense.

Adjunkt *H. Hedelykke Petersen*. 2 timer ugentlig.

Med *E. Lunds* og *P. Munchs* verdenshistorier som grundbøger er Roms historie gennemgået. Endvidere er emner fra perioden 1533—1660 i Danmarks historie gennemarbejdet, med hovedvægten lagt på »Håndfæstningen 1559«.

Naturhistorie, Odense.

Lektor *Frederik Andersen*. 2 timer ugentlig.

Med *Boas*: Lærebog i zoologi som grundbog er gennemgået fra eencellede dyr til insekter. Der er endvidere foretaget en

fugleekskursion til Odense Fjord og en botanisk ekskursion til Egebjerggård.

Psykologi III, Odense.

Skolepsykolog, cand psych. *M. Danielsen*. 3 timer ugentlig.

Der er fortsat fra foregående års kursus med nogle hovedlinier i den pædagogiske psykologi.

Intelligensforskningen og intelligensprøver er grundigt gennemgået både teoretisk og praktisk. Hovedvægten er lagt på Binet-Simon prøverne, men Bühler-Hetzer, Dearborn og andre prøver er også gennemgået.

Skolemodenhedsproblemet og skolemodenhedsprøver er grundigt gennemgået, ligeledes både teoretisk og praktisk.

Af andre emner er barnets syn på skolen og kulørt litteratur behandlet både i samtale- og foredragsform og ved, at kursisterne har foretaget en række undersøgelser i skolerne.

Af andre spørgsmål, der er behandlet i en noget kortere form, kan eksempelvis nævnes: Skolestruktur, venstrehåndethed, individuelle forskelle, virkningen af ros og dadel, timeplaner.

Arbejdsformen har været foredrag ved lederen og ved kursisterne med påfølgende samtale.

Gymnastik, Odense.

Lærer *Poul Nielsen*. 1½ time ugentlig.

Undervisningen har hovedsagelig været tilrettelagt som motionsgymnastik, men iblandet øvelser beregnet for skolens ældste klasser. Enkelte større spring har været demonstreret.

Anerkendt læseklassekursus, Odense.

I alt 60 timer.

Der er med hensyn til stof og timetal i teori og praktik arbejdet efter den plan, der er fastlagt af Undervisningsministeriets Særklasseudvalg.

Skolepsykolog, cand. psych. *M. Danielsen*, Odense, har gennemgået læsevanskeligheder og deres afhjælpning samt givet orientering i afholdelse af prøver. Skolepsykolog, cand. psych. *Else V. Jensen*, Odense, har taget sig af gennemgangen af undervisningsmateriale, og konsulent for særundervisningen i Odense Amt, cand. psych. *Kr. Steinov* af læsningens psykologi, medens aut. talepædagog *M. Astrupgaard*, Odense, har gennemgået fonetikken.

Praktikken er foregået i læseklasser og på læsehold ved Odense Skolevæsen suppleret med besøg på Skovgaardskolen (debile børn).

Flere af praktiklærerne har for holdet holdt foredrag om deres undervisningsmetode.

Religion, Odense.

Lektor *Johannes Loft*. I alt 6 timer.

Ved forelæsninger er emner fra det nye testamente gennemgået.

Engelsk I, Assens.

Seminarielærer cand. mag. *Henry Toft*. 4 timer ugentlig.

Sommerset Maugham: *Cosmopolitans* (Easy Reader).

Aage Salling: *Modern Readers*.

Ward: *Journey to England*.

Jørgen Brier: Engelske stiløvelser.

Brier og Rosenhoff: *An English Grammar*.

Kring Jørgensen: Engelsk fonetik og intonation.

En stil hver uge.

Tegning, Assens.

Seminarielærer *Erik Nørgaard*. I alt 25 timer.

Der har særlig været lagt vægt på gennemgang af tegnemethodik i fri barnetegning for småbørn og emner, der kan anvendes i undervisningen for større børn i folkeskolen.

Fransk for viderekomne, Bogense.

Lektor *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig.

Aage Grønkjær: Lærebog i fransk.

Svanholt: Franske tekster.

N. Chr. Nielsen: Franske stiløvelser.

N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

Tegning, Ejby.

Seminarielærer *Erik Nørgaard*. I alt 25 timer.

Som »Tegning«, Assens.

Fransk I, Middelfart.

Lektor *Aage Grønkjær*. 4 timer ugentlig.

Aage Grønkjær: Lærebog i fransk.

Håndgerning I, Middelfart.

Overlærer *frk. Marie Thomassen*. 4 timer ugentlig.

Tilrettelægning og udførelse af mønstre og modeller for 2.—5. klasse.

Geografi, Middelfart.

Adjunkt *Jørgen Aarup*. I alt 20 timer.

Klima og plantebælter efter M. Vahls system.

Erhvervskulturens hovedformer.

Forskellige næringsplanter og tekstilplanter.

Regnskab for
Odense Årskursus for Lærere
1955—56

INDTÆGTER:

Beholdninger pr. 30. april 1955	7690,91
Indbetalt af kursisterne	13113,30
Tilskud fra staten	10899,45
Tilskud fra Odense Amts Skolefond	4000,00
Tilskud fra Assens Amts Skolefond	2500,00
Tilskud fra kommunerne	6768,60
Indvundne renter	414,33

UDGIFTER:

Lærerlønninger	33675,35
Forstanderløn	1560,00
Rengøring af undervisningslokaler	561,60
Telefon	339,00
Porto	242,29
Tryksager, årsskrift m. m.	926,11
Bidrag til Sammenslutningen af Provin- sens Årskursus	271,50
Beholdninger pr. 30. april 1956	7810,74
	<hr/>
	45386,59 45386,59

O d e n s e, den 30. april 1956.

Paul Madsen.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdning og bankbøger forevist.

Odense, den 24. maj 1956.   Spedsbjerg, den 24. maj 1956.

Esther Larsen.

H. J. Hansen.